

Kurucusu:
Dr. Mehmet Ali UZ

Yayın Kurulu:
Dr. Mehmet Ali UZ
Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU
Hasan YAŞAR
Ahmet ÇELİK
Ali İŞİK
Av. Serdar CEYLAN

CİLT: 23 • SAYI: 24
23 EKİM 2024 ÇARŞAMBA

KADEMİK

Sayfalar

Merhaba

f /akademiksayfalar

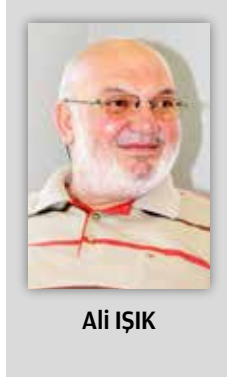
www.merhabahaber.com

AVUSTRALYA GÜNLÜĞÜ-2

-3-

02 Ocak 2023/Pazartesi

Biz Avustralya'ya gelmeden bir hafta önce beş yaşına giren Seffane'miz tam bir oyun meraklısı. Lakin her çocuk gibi o da bir oyun arkadaşı istiyor. Avustralya'da Türkiye'deki gibi sokakta oynayan çocuklara rastlayamazsınız. Dede ve babaanne olarak buraya gelmeden Seffane'mizin oyun arkadaşı olacağımızı biliyorduk. Tabii ki hep kaybeden oyun arkadaşı...

Ali İŞİK

Seffane'nin en sevdiği oyun "hide and seek (saklambaç)". Hem evde hem de bahçede her gün defaatle oynuyoruz. Bildiğimizden farklı oynanan oyunu çok geçmeden bildiğimize tebdil ettik. Yeni oyununun adını da Seffane koydu: "Sobeleme".

Gerek okul arkadaşları gerekse kuzenleri Türkçe bilmediğinden Seffane de -Türkçeyi biraz anlarsa da- İngilizce konuşuyor maalesef. Oyunumuz vesilesiyle bizden Türkçe öğren-

Hibbertia Parkı

Parkta sigara içilmez uyarısı

meye de başlıyor. Tabii ilk önce on'a kadar saymayı. Başka zamanlarda dili hemen İngilizceye kaysa da saklambaç oynarken ebe olduğunda saymayı hep Türkçe yapıyor.

Saklambacın yanı sıra ona ebeleme, ayak sayışmayı da öğrettim. Yaşımız itibarıyla onun enerjisine sahip değilim tabii. Bir zaman sonra pestilimiz çıkıp da oyunu paydos ettiğimizde hemen eline telefonunu alıp dünyadan tecrit oluyor zavallıcık. İnsanın buna da içi acıyor kuşkusuz.

Oğlumun evinin arkası küçük bir park. Adını başlangıcında sonlanan Hibbertia Sokağı'ndan almış. On kadar buraya özgü ağacın yer aldığı parkta, bizdeki site

Parkın Çıkışı

bahçelerindeki kadar bir de çocuk oyun alanı mevcut.

Seffane, babaannesinin “Hadi seni parka götürüyüm.” teklifini iştir iştirmez hemen kapıya yürüyor. Oğlumun, “Anne, o kimse nin elini tutmaz, dikkat et, sonra kaybolursunuz.” uyarısıyla onlar dışarıya çıkarken duramayıp ben de peşlerine takılıyorum.

Seffane önde biz ardında evimizin arka tarafına dolaşıyoruz. Parkta bizden başka kimse yok. Seffane doğruca oyun parkına yöneliyor. Bir salıncak, bir kayak... Parkta en dikkat çekici olan ise sigara içilmez tabelası. Oysa burası açık bir alan. Bize göre oldukça enteresan bir yasak.

Seffane parkta babaannesini bayağı yoruyor. Artık sıkılmış olmalı ki bir ara parkın ortasını boydan boya kesen beton yürüyüş yolundan evimizin aksi istikametine yöneliyor. Babaannesinin dur, ikazlarını duymuyor. Bunun üzerine babaannesini de

Sınıfın önündeki oyun bahçesi

Oyun bahçesi ve kum havuzu

Seffane'nin sınıfı

Daisy Hill Koruma Parkı girişi

arkasından koşturuyor. Parkın diğer çıkışında gözden kayboluyorlar. Kaybolacaklarını aklına getirmeyen ben de habire geceleyn insan gibi haykıran kuşu görebilir miyim diye ağaçların dallarını tarıyorum. Biraz sonra oğlum yanıma geliyor. Annesiyle kızını soruyor. Gittikleri tarafı gösterince korktuğum başıma geldi, onlar kaybolmuştur baba! demesiyle eve koşturuyor. Pek

Parktan bir görünüm

ihtimal vermiyorum, ama ben de ardından...

İkametimizin üzerinde bulunduğu Achilles Sokağı, evden çıkış yönümüze göre, sağa yönelirsek M1 otoyolu tarafına, sola yönelirsek de iki yüz metre kadar sonra başlayan koruluk bir alana doğru gidiyor. Oğlum koruluk tarafına yönelip gözden kayboluyor. On dakika kadar sonra gittiği yönde, sokağın başında beliriyor. Evin önünde arabasını yerine park ettiğinde kayıplarla birlikte arabadan iniyorlar. Hanım, kimsenin bir şey söylemesine fırsat vermeden mahcup bir ifadeyle savunmasına geçiyor: “Seffane’nin gösterdiği tarafta peşine takıldım. Girdiğimiz sokaklar tıpkı bizimkisi gibiydi...”

03 Ocak 2023/Salı

Seffane’miz salı ve cuma günleri olmak üzere haftada iki gün kreşe gidiyor. Semure ve Seffane’yi okula götürüp getirme işi

gelinimiz Aysun'un omuzlarında. Onun bir işi çıktığında da oğlum ya da en büyük torunum Sükeyne onun görevini üstleniyorlar.

Oğlumun bana tahsis ettiği çalışma odasında çalışıyordum. Oğlumun, "Baba, ben Seffane'yi almaya gidiyorum. Hadi seni de götürüyüm de kafan biraz dinlensin." sözleriyle bilgisayardan gözlerimi ayırıyorum. Saat 14.00 suları. Tamam, iyi olur, diyorum. Kısa sürede hazırlanıp çıkıyoruz.

Yine M1'deyiz. Üç dört dakika kadar gittikten sonra otoyoldan çıkıyoruz. Kreş, Kuraby banliyösünde ve evimize 8 km kadar mesafedeymiş. Nitekim 10 dakika kadar sonra oldukça bakımlı, sakin bir sokaktaki kreşin küçük otoparkında aracımızdan iniyoruz.

Kuraby Early Learning Centre (Kuraby Erken Öğrenme Merkezi)'de altı haftalıktan okul çağına kadar çocuklara eğitim

veriliyormuş. Altı sınıfı ve on dört öğreticisi varmış. Seffane'nin sınıfına ilerliyoruz. Sınıf oldukça büyük. İklimin verdiği avantajla bahçeye bakan duvarı yok. Dolaşısıyla sınıf, doğrudan bahçeye açılıyor. Bir fırın ve mutfak laboratuvarının dikkati çektiği kapalı bölümde üç masa ve masalara karşılıklı konulmuş dörder sandalye yer alıyor. On dört sandalye tabiiyle çocuk mevcudunu da gösteriyor. Bahçe kısmında küçük bir çocuk oyun parkının yanı sıra köşelerinde iki küçük kum havuzu mevcut. Kum havuzlarının olduğu bölümlerin dışındaki yerler suni halı kaplı. Kreşte çocuklara küçük ev işleri yaptırmak da ihmal edilmiyor.

05 Ocak 2023/Perşembe

Avustralya'da neredeyse tamamı Türkler tarafından işletilen "kebab shop (kebab dükkanı)"lar, müşterilerine sun-

Parktan başka bir görünüm

Daisy Hill Koala Merkezi

Daisy Hill Koala Merkezi girişi

dukları döner kebab, şiş kebabı, ızgara vb. ürünlerini bizde olduğu gibi kendileri hazırlayamıyorlar. Bu ürünler bir fabrikada hazırlanıp lokantalara hazır olarak dağıtılıyor. Lokantalar da pişirip müşterilerine sunuyor. Melbourne’de bir Türk’ün kurduğu et işleme fabrikasının Brisbane’de de bir deposu bulunuyor. Tırlarla bu depoya gelen dondurulmuş et ürünleri buradan eyaletteki lokantalara dağıtılıyor. Oğlum Ahmet Fatih, bu deponun sorumlusu. Sabahın erken saatlerinde başlayan et sevkiyatları öğleye varmadan tamamlandığı için saat 10.00 gibi evde oluyor. Biriçik gelinimiz Aysun da mükellef kahvaltı sofralarını bu saate değin hazırlamış oluyor. Kahvaltı sonrası vakitlerimiz mi?.. Onları da okuyorsunuz zaten.

Öğle namazlarını edadan sonra oğlumun hadi, demesiyle davranıp küçük torunum Seffane’yle birlikte yola koyuluyoruz (abisi

Semüre okulda, bir numaram Sükeyne'm de işte olduğundan hafta içi gezilerimize katılmıyorlar).

Bu günkü gezi rotamız Daisy Hill Koala Centre [Papatya Tepesi Koala Merkezi]. Yarım saatlik bir yolculuğun sonunda Merkez'in içinde yer aldığı Daisy Hill Conservation Park [Papatya Tepesi Koruma Parkı]'a geliyoruz. Daisy Hill Koruma Parkı, Brisbane'in 25 km güneyinde 570 hektarlık okaliptüs ormanından oluşmakta. Burası koalalar da dâhil olmak üzere birçok yerli hayvana ev sahipliği yapmakta. Park ziyaretçilere keyif alabilecekleri çeşitli eğlence faaliyetleri sunuyor. Parkta yürüyüş yollarının yanı sıra dağ bisikleti parkurları da mevcut. Yanı sıra burada atla gezinti yapmak da mümkün. Günlük kullanım alanında veya parkur merkezinde piknik yapmak, barbekü yakmak da serbest. Son olarak şunu da ilave etmeliyim parka giriş ücretsiz.

Koala (*Phascolarctos cinereus*), Avustralya'ya özgü otobur ve ağaçta yaşayan bir keseli memeli hayvan türü. Bunlar, Avustralya'nın doğu ve güney kıyıları boyunca Queensland, Yeni Güney Galler, Victoria ve Güney Avustralya eyaletlerinde bulunuyor. Vücut uzunlukları 60 ila 85 cm, ağırlıkları ise 4 ila 15 kg arasında değişiklik gösteriyor. Kürkü, gümüşü gri ile çikolata rengi arasındaki renklerde.

Koala kelimesinin kökeni, Darugcada "su yok" anlamına gelen kulavan ya da gulavan ya-

Merkez'de yaşayan bazı koalalar

Merkez'de yaşayan bazı koalalar

hut bunların kısa kullanımları olan kula ya da gula kelimesiymiş. Hayvanların ağaçtan çok sık inmedikleri ve su içmeden hayatta kalabildikleri gözlemlendiğinden dolayı bu ad verilmiş. Bu kelimenin İngilizcedeki ilk telaffuzu coola, koola ya da koolah şeklindeymiş.

Besinlerinin büyük bölümünü okaliptüs ağaçlarının yapraklarından elde eden koalalar, genelde bu ağaçlardan oluşan ormanlık alanlarda yaşıyor. Bu yaprakların besin değeri ve kalori içeriği sınırlı olduğundan dolayı genellikle sedanter [tembel, hareketsiz] bir hayat sürüp günde 20 saate kadar uyuyorlar. Keselilerden oldukları için koala yavruları gelişimini tamamlamamış olarak doğduktan sonra sürünerek annelerinin keselerine girip hayatlarının ilk altı ila yedi ayını burada geçiriyorlar. Yavrular, bir yıl içinde süttten kesiliyor.

Avrupalıların koalalarla bilinen ilk karşılaşması 1798'de gerçekleşmiş. 20. yüzyılın başlarında kürkleri için sıkça avlanmaları ve Queensland'de yaygın olarak itlaf edilmeleri kamuoyunda tepki oluşturmuş ve türün korunması için eylem grupları ortaya çıkmış. Bu kapsamda hayvan barınakları kurulmuş, hayat alanları parçalanmış ve azalmış olan koalalar yeni bölgelere nakledilmiş (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Koala>).

Queensland Hükümeti tarafından özel bir koala eğitim tesisi olarak inşa edilen Daisy Hill Koala Merkezi, 1995 yılında halka açılmış, 2009 ve 2018 yıl-

larında kapsamlı bir şekilde yenilenmiş. Okaliptüs ağaçları arasında yer alan ve büyük bir açık hava koala koruma alanına ve birçok etkileşimli ekrana sahip Daisy Hill Koala Centre, koalalar ve bunların korunması hakkında bilgi edinmek için eşsiz bir yer (<https://environment.des.qld.gov.au/wildlife/animals/living-with/koalas/care-and-rescue/daisy-hill-centre>). Girişinden merkeze kadar iki tarafı korunaklı ahşap yoldan ilerliyorsunuz. Sel baskınlarından korunmak amacıyla olmalı ki merkez ağaç direkleri üzerinde inşa edilmiş. Merkezde interaktif olarak ve şemalarla koalaların bütün hayat evreleri anlatılıyor. Merkezde aynı zamanda birtakım hayvanlara ait kafatasları da sergileniyor. Fazla büyük olmayan merkezin ortasında bırakılan açık alanda, birkaç kuru ağaç üzerinde, ürkütücü pençeleriyle annesinden kopartılacakmış zehabındaki yavru timsali, gövde ve dallara yapışmış sekiz on kadar koala bulunuyor. Hepsinin gözleri kapalı, uyku modundalar. Etraflarını çepeçevre saran demir parmaklı korkuluklar ardında kendilerini seyreden irili ufaklı meraklı gözlerden bihaberler.

Tesis fazla büyük olmadığı, bizde de dil olmadığı için burayı gezmemiz uzun sürmüyor. Merkezden ayrılırken ilimiz sınırları içerisindeki Bozdağ'da yaşayan Anadolu yaban koyunları için böyle bir merkezin düşünülmemesine hayıflanmaktan kendimi alamıyorum. (Devam edecek)

Merkez'de sergilenen deniz kaplumbağası kafatası

Merkez'de sergilenen timsah kafatası

İSMİLLİ HAFİZ HOCA AHMET EFENDİ (1884 – 1957)

Murat YAYLACI

Hacı Veyiszâde Mustafa Efendi ve “Dişçi Hoca” olarak tanınan Hadimli Mehmet Hoca Efendi ile yakın dostluklar kurmuştur.

Hafız Hoca Ahmet Efendi, milâdî 1884 yılında Konya'nın İsmil köyünde dünyaya gelmiştir. Babası, İsmilli Hatip Hacı'nın oğlu olan Hacı Ali Ağa'dır. Hafız Hoca Ahmet Efendi, medrese eğitimi alarak genç yaşta hafızlığını tamamlamış, İslamî ilimler-

de de kendini geliştirmiştir. Medrese eğitimi sırasında Konyalı meşhur âlimlerden Hacı Veyiszâde Mustafa Efendi ve “Dişçi Hoca” olarak tanınan Hadimli Mehmet Hoca Efendi ile yakın dostluklar kurmuştur.

Köy odalarında İsmil ve civar köylerden yatılı gelen ilim talebelerine Kuran ve fıkıh dersleri vermiştir.

Medrese eğitimini tamamladıktan sonra İsmil Merkez Ca-

Bir Köy İmamı Kuyuda Boğuldu

İsmil köyünde İmamlık yapan Hacı Ahmet İnaylı, evinin avlusunda bulunan kuyuda ölü olarak bulunmuştur. Hacı Ahmed'in kazan kuyuya düştüğü ve boğulduğu anlaşılmıştır.

mi'de imam-hatip olarak göreve başlamıştır. 1925-1957 yılları arası belli dönemlerde bu görevi sürdürmüştür. Dini bilgisi ve kuran ilimlerine hâkimiyeti bakımından herkesin takdirini toplamış, İsmil ve çevre köylerde büyük saygınlık kazanmıştır. O günün şartlarında, özellikle köy odalarında İsmil ve civar köylerden yatılı gelen ilim talebelerine Kuran ve fıkıh dersleri vermiştir.

Dini bilgisi ve vakarlı duruşuyla zamanla, köyünde önemli bir otorite olmuştur. Öyle ki, İsmil'in muhtarlıkla yönetildiği yıllarda İhtiyar heyetinde de görev almıştır. Köylüler arasındaki anlaşmazlıklarda ve miras paylaşımalarında arabuluculuk yap-

Hacı Veyiszâde Mustafa Efendi

mıştır. Halk arasında çok büyük bir saygınlık kazanan Hafız Hoca Ahmet Efendi'nin, çarşıya çıktığında veya sokakta yürürken, insanların bir anda işlerini bırakıp ayağa kalktıkları, kendisine saygı gösterdikleri halen anlatıla gelir.

O dönemlerde çocuk olan Konya'nın tanınmış iç hastalıkları uzmanı emekli Doktor Sedat Yüksel, Hoca Efendi'yi gördüklerindeki heyecanı şöyle anlatır: "Hoca Ahmet Efendi'nin camiden çıkmasıyla bütün oyun oynayan çocuk ve gençlerin hoca efendiyi görür görmez oyunu bırakıp, sırtlarını duvara vererek ellerimizi önümüze bağlayarak, hoca efendi gözden kayboluncaya kadar hareketsiz durmamızı hiç unutmam"

"Hafız Ahmet öldü mü ki bana fetva sormaya gelirsiniz"

Fıkıh konusunda öyle bilgilidir ki, İsmil ve ova köylerinden Hacıveyiszâde Mustafa Efendi'ye fetva sormaya gidildiğinde Hacıveyiszâde Mustafa Efendi'nin "Hafız

Ahmet öldü mü ki bana fetva sormaya gelirsiniz" diye cevaplayarak o bölgeden gelenleri Hafız Hoca Ahmet Efendi'ye yönlendirdiği yakınları tarafından anlatılır. Bazı rivayetlerde Lâdikli Hacı Ahmet Ağa ile de sıkça görüştiklerinden bahsedilir.

İsmil'in isyana katılmasını önlemiştir.

1920'li yıllarda patlak veren Konya Delibaşı Mehmet İsyanı sırasında, kendisine nefer bulmaya çalışan isyanın elebaşı Delibaşı Mehmet, İsmil'den kendisine destekçi bulamamış ve buna çok sinirlenmiştir. Yanlışlarını yanına alarak İsmil'e baskına gitmeye karar vermiştir. Bir öğle vakti İsmil'e atlıları ile gelen Delibaşı Mehmet'i Hafız Hoca Ahmet Efendi köy meydanında karşılaşmış ve kendisini mescide davet ederek uzun bir görüşme gerçekleştirmiştir. İsmil'e zarar vermek niyeti ile gelen Delibaşı Mehmet'i uygun bir dille ikna ederek İsmil'den uzaklaştırmıştır. Böylece İsmil'in bu isyana bulaşmasını önlemiştir.

Hafız Hoca Ahmet Efendi

İdamla yargılanmak üzere hakkında iddianame hazırlanmıştır.

İsyan bastırıldıktan sonra bu görüşmeden ötürü, hakkında idamla yargılanmak üzere iddianame hazırlanmıştır. Lakin mahkeme heyeti başkanı, Hafız

Hoca Ahmet Efendi'nin medreseden yakinen tanıdığı arkadaşı çıkmış ve kendisini iyi tanıdığından bu iddianame asılsızdır denilip hakkında beraat kararı verilmiştir.

Ecel su kuyusunda yakalamıştır

Hafız Hoca Ahmet Efendi'nin ilimle ve dine hizmetle geçen ömrünü bir gece ecel su kuyusunda abdest alırken yakalamıştır. Hafız Hoca Ahmet Efendi talihsiz bir şekilde kuyuya düşerek vefat etmiştir. Kuyuya Hoca Efendi'yi çıkartmak için girenler Ahmet Efendi'nin yönü kibleye bağdaş kurmuş bir vaziyette ruhunu teslim ettiğini görmüşlerdir.

Haciveyisâde Mustafa Efendi gıyabi cenaze namazını kıldırmıştır

Vefat ettiği günün sabahı, sabah namazı sonrası Haciveyisâde Mustafa Efendi, Hoca Ahmet Efendi'nin öldüğünü mana âleminde hissederek gıyabi cenaze namazı kıldırmıştır.

1957 yılının Aralık ayında gerçekleşen bu elim olay, idareciler tarafından şaibeli görülmüştür ve ölümünden birkaç ay sonra mezarı otopsi için açılmıştır. Mezarı açıldığında cesedinin ilk günkü gibi taze durduğu görülmüş ve tekrar mezarı kapatılmıştır. Kabri İsmil Mezarlığı'ndadır.

Kaynaklar

- 1- YAYLACI, Murat: Ovanın Bereketli Toprağı İsmil, Kitap Dünyası Yayınları, İstanbul 2024
- 2- YAYLACI, Murat: Hatırda Kalanlar İsmil, Kitap Dünyası Yayınları, İstanbul, 2024

Kaynak Kişiler

- 1- Prof. Dr. Nuh Arslantaş
- 2- Dr. Sedat Yüksel
- 3- Aziz Kağıtçı (Torunlarından)
- 4- Ahmet İnyayla (Torunlarından)
- 5- Ahmet Baran
- 6- Ahmet Akif Leblebicioğlu

İKTİBAS

ABDURRAHMAN (KAVUN) EFENDİ (1875 – 1959)

Dr. Mehmet
Ali UZ

1875 yılında Konya'da doğdu. Ulemadan Acıdortlu Hacı Yakup Efendi'nin oğludur. İlk tahsilini müteakip medrese tahsiline başladı. Önce İslah-ı Medaris'te okudu. Sonra hoca olarak burada Arapça sarf, nahiv ve mükâleme dersleri verdi. İslah-ı Medaris'in kapatılmasından sonra da Dârul-Hilâfe Medresesi'nde hocalığı devam etti. Medreselerin kapatılmasından sonra, Sedirler Yanık Cami'de, Acıdort köyünde ve pek çok camide imam hatiplik yaptı.

Hacı Veyiszade ve Akşehirli hocalar yakın dostları idi. Sık sık bir araya gelir, sohbet ederler. Abdurrahman Efendi, özü sözü doğru, halkın sevip saydığı bir insandı.

Hoca'nın evi Türbe'nin hemen arkasında yer alan Tamtam Sokağı'nın köşesinde yer alıyordu. Ağazadelerin evi gibi pek çok meşhur insanın evi, bu sokak içerisinde idi. Bu sokak ve çevresi daha sonra istimlak edilerek Türbe'nin arkasındaki gül bahçesine dahil edildi. Böylece bu tarihi sokak da unutulup gitti.

İnşaat yüksek mühendisi Fahri Özparlak'ın dedesi olan Abdurrahman Efendi,

14.10.1959 tarihinde vefat etti. Üçler Kabristanı'nda metfundur.

II. Abdülhamid tarafından kendisine gönderilen kürk, Koyunoğlu Müzesine torunu tarafından bağışlanmıştır.

Hoca bir zamanlar, kirada olan ve satılığa çıkarılan bir evi görmek ister. Kapıyı çalar. Kiracı evi göstermek istemez. "Bir görüversek ne olur?" diye, kapıdan içeri bir adım atar. Kiracı mesken masuniyetini ihlalden davacı olur.

Hakim, duruşma sırasında hocaya acıyıp, "Hocam içeriye adımını atmadın, değil mi?" diyerek hocayı kurtarmak ister. İfadesinin yolunu açar. Başka bir tanık falan da yoktur. "Adım atmadım dese berat edecektir. Ama hoca, "Hakim bey, bu yaştan sonra yalan mı söyleyeceğim, bir adım attım" deyince Hoca Efendi ceza alır, üç ay kadar hapis yatar. Bunu duruşmaya tanık olanlardan dinlemiştim. İşte onlar böyle insanlardı.

(Meram Belediyesi Yayınları, Mehmet Ali Uz, Konya Alimleri ve Velileri sf: 493.)

